

forandring, indtil det staar noget klarere, hvad Befolkningens sande Mening er om dette Punkt; thi hidtil have vi været saaledes indvillede i det storpolitiske, at det faktisk ikke er klart, hvad Befolkningen i saadenseende vil.

Det er sagt i Gaar og slet ikke medbevist i Dag, og det er derfor fedeligt at gentage det, men jeg er nødt til at sige, at det er en fuldstændig Misforstaaelse, hvis man tror, at det, som Regeringen har foreslaaet, eller det, som Folketinget har foreslaaet, skulde være den eneste loyale Udførelse af Grundlovens § 32. Naturligvis maa man gaa til det omtrentlige Antal efter 16,000, naar det skal være loyalt — det indrømmer jeg — men hvad Udførelsen af Princippet angaar, er der ikke foreskrevet det allermindste, og skulde man gaa efter, hvad Grundlovs-giverne have ment, er det — som jeg sagde i Gaar — udtalt af de ældste Medlemmer, som vare blandt de ledende i 1849, at det var ikke Meningen at gaa til en saadan radikal, rigoristisk Gennemførelse af Grundlovens § 32, men at man kunde lade de Kredse staa uberørte, som ikke havde særdeles meget over eller under de 16,000, og saa rette paa de andre, som det var mest praktisk, eller som man bedst kunde. Det kalder jeg det konservative Standpunkt, som jeg syntes, at Landstinget maa være fuldstændig berettiget til at indtage. Vi ere ikke berettigede til at sige, at vi ikke ville have den store Forøgelse; thi kunne vi ikke enes om andet, ville vi være nødt til at gaa dertil. Men vi ere berettigede til at sige: vi ville ikke gaa med til den radikale Gennemførelse, som vil omtalfatre alle Kredse, efter vor Mening uden fyldestgørende Grund. Vi have den Opfattelse, at Regeringsforlaget er for radikalt, og at Folketingets Forslag gaar endnu langt videre. Ganske vist har Hertallet i Udvalget udtalt sig for at stemme for Regeringens Forslag med nogle mindre Ændringer alligevel, men vi have slet ikke haft den Tro, at Landstinget vilde følge os. Derfor gentager jeg i Dag, hvad jeg sagde i Gaar, at det er høist sandsynligt, at hvis dette ikke gaar igennem, og Regeringen saa efter gammel Skik forelægger Forslaget igen i samme Stikelse som nu, ville vi vel gaa ind paa de 137, men vi ville gennemføre det efter det mere konservative og moderate

Standpunkt. Det forekommer mig imidlertid, at det er aldeles klart, at vi derved komme længere fra Enighed, end de Herrer synes at mene; thi det er en fuldstændig Misforstaaelse, hvad der blev gjort gældende af det ærede 5te Medlem for Kjøbenhavn (Knudsen), at Folketingets Formand skulde have sagt, at hvis hans Forslag ikke gik igennem, var han ikke uvillig til at stemme for Regeringens Forslag. Det har han aldrig sagt, aldrig givet Stygge af Haab om, i alt Fald ikke i Rigsdagen, saa de Herrer maa vide, at foruden den Grunduenighed, som sandsynligvis vil komme frem med Hensyn til Byerne, vil ogsaa alt dette med Amtsgrænserne, Byerne som Valgsteder, den større Repræsentation for Sylland o. s. v. komme frem, kort sagt, der er en uendelig Masse af Tvistepunkter. Vi kunne derfor med største Sandsynlighed sige, at kunne vi ikke enes om en Grundlovsforandring, kunne vi endnu mindre i den nuværende Tid enes om en gennemgribende Revision. Det er vistnok lettere for Øjeblikket at enes om en Grundlovsforandring end om en gennemgribende Revision. Den Forhandling i 1866, som jeg henviste til i Gaar, da der første Gang i Landstinget blev Tale om Gennemførelsen i Princippet af Grundlovens § 32, blev karakteristisk nok ført af en Række Talere, der intet vilde gøre, og som vilde have en radikal Gennemførelse; dertil svarede et meget indflydelsesrigt Medlem, som ogsaa viste Bæstet om Anden i 1849, at en saadan radikal gennemgribende Revision saar man aldrig. Jeg maa paa det bestemteste hævde, at det er een Ting, at man gaar ind paa at lade Antallet stige med Befolkningen, og en anden Ting efter hvilke Principper det skal ske; der har Landstinget Lov til at gøre sine Anstuelser gældende saa godt som Folketinget, og jeg haaber, at Landstinget vil benytte sin Ret. Men jeg siger, at med dette for Dje er der ingen Udsigt til Enighed i længere Tid, og der er heller ingen Udsigt til Grundlovsforandring, fordi ingen af os tør rejse det Spørgsmaal. Det faktiske Forhold bliver derfor det, om man vil paatage sig det Ansvar at lade alt blive, som det er, eller man vil gaa ind paa en midlertidig Ordning ved at afskaffe de største Uretfærdigheder, som der er til Stede. Ganske vist begaas der Uretfærdigheder mod Kjøbenhavn, men man kom